

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальне підприємництво»

для студентів

спеціальності	<u>231 Соціальна робота</u>
освітнього рівня	<u>другого (магістерського)</u>
освітньої програми	<u>231.00.01.Соціальна робота</u>

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 0928/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)
« » 20 22

Київ - 2022

Розробники:

Тетяна СПІРИНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Викладач:

Тетяна СПІРИНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол № 15 від «29» «08» 2022 року

Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка другого (магістерського) освітнього рівня)

(назва освітньої програми)

«29» «08» 2022 р.

Керівник освітньої програми _____

(Вадим ЛЮТИЙ)

Робочу програму перевірено

«01» «09» 2022 р.

Заступник директора/декана _____

(Роман ПАВЛЮК)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	-	1
Семестр	-	2
Обсяг кредитів	-	4
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	16
Самостійна робота	-	104
Форма семестрового контролю	-	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво» є: ознайомлення студентів із сутністю соціального підприємництва; з системою соціального підприємництва та його зв'язок із соціальною роботою, характеристиками її структурних елементів і змісту основних управлінських функцій; з кваліметричним підходом до оцінювання результатів соціальної роботи та управління.

Завдання:

- сприяти формуванню у студентів здатності ініціювати, планувати й управляти змінами для вдосконалення існуючих соціальних структур;
- формування здатності до захисту, допомоги, підтримки прав та інтересів різних соціальних груп населення та представництво їх інтересів у державних і громадських установах;
- розвиток вміння організовувати економічну діяльність соціальних установ і здійснювати їхній фінансовий аналіз.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Соціальне підприємництво» забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через запровадження соціальних інновацій.

СК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна

педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Соціальне підприємництво» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН 16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.

ПРН 20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1 «Історія розвитку соціального підприємництва»							
Тема 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення	4	2	2	-	-	-	-
Самостійна робота 1. Міжнародний та український досвід соціального підприємництва	13	-	-	-	-	-	13
Самостійна робота 2. Історія розвитку соціального підприємництва	13	-	-	-	-	-	13
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Модуль 2 «Соціальне підприємство – від ідеї до сталого розвитку»							
Самостійна робота 3. Ідеї та можливості для створення соціального підприємства	17	-	2	2	-	-	13
Самостійна робота 4. Візія та місія соціального підприємства	13	-	-	-	-	-	13
Разом	30	-	2	2	-	-	26
Модуль 3 «Екосистема соціального підприємництва»							
Тема 1. Українські інкубатори та акселератори у сфері соціального підприємництва	4	2	2	-	-	-	-
Самостійна робота 5. Соціальне підприємництво: прогалини, виклики та можливості розвитку	13	-	-	-	-	-	13
Самостійна робота 6. Екосистема соціального підприємництва	13						13
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Модуль 4 «Стратегія розвитку соціального бізнесу»							
Тема 1. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 7. Стратегія розвитку соціального бізнесу	26	-	-	-	-	-	26
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Усього	120	6	6	4	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво»

Модуль 1. Історія розвитку соціального підприємництва

Лекція 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення.

Підходи до визначення поняття «соціальне підприємництво». Риси соціального підприємства. Історичні віхи розвитку соціального підприємництва. Підходи до класифікації соціальних підприємств.

Основні поняття теми: соціальне підприємництво, класифікація соціальних підприємств.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 1, 2

Семінарське заняття 1. Критерії визначення різниці між соціальним підприємництвом та соціальною відповідальністю.

Модуль 2. Соціальне підприємство – від ідеї до сталого розвитку

Семінарське заняття 2. Візія і місія соціального підприємництва.

Практичне заняття 1. Визначення ідей для соціального підприємства.

Модуль 3. Екосистема соціального підприємництва

Лекція 2. Українські інкубатори та акселератори у сфері соціального підприємництва.

Огляд інкубаторів та акселераторів в Україні. Типи та приклади інкубаторів та акселераторів. Потреби інкубаторів/ акселераторів та прогалини у наданні послуг.

Основні поняття теми: інкубатори, акселератори, соціальне підприємництво.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 1, 2

Семінарське заняття 3. Інкубатори/акселератори.

Модуль 4. Стратегія розвитку соціального бізнесу

Лекція 3. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві.

Бізнес-модель як необхідний елемент соціального підприємства. Стратегія розвитку соціального бізнесу.

Основні поняття теми: бізнес-модель, менеджмент, системний менеджмент, соціальне підприємництво, соціальна відповідальність.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 1, 2

Практичне заняття 4. Соціальні результати діяльності соціального підприємства.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	1	1	-	-	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	-	-
Робота на практичному занятті	10	-	-	1	10	-	-	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Разом		-	17	-	27	-	17	-	17

Розрахунок коефіцієнта: $78:100=0,78$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:0,78 =$ загальна кількість балів.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Усі завдання виконуються в електронній версії навчальної дисципліни «Соціально-педагогічний практикум» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21668> та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Модуль 1

Самостійна робота 1. Історія розвитку соціального підприємництва

1. Опрацювати п'ять статей (за вибором) щодо соціального підприємництва та підготувати анотації до них.

Рекомендовані джерела: самостійний пошук джерел

Модуль 2

Самостійна робота 2. Візія та місія соціального підприємства.

1. Ознайомтесь із текстом наведеної статті «Візія та місія соціального підприємства». У ході самостійної роботи зверніть увагу на ряд питань.

Модуль 3

Самостійна робота 3. Екосистема соціального підприємництва.

Варіант 1.

Знайти в інтернет-мережі три приклади створення та розвитку соціального підприємництва. Подати активне посилання. Створити інформаційну таблицю (історія створення, діяльність, цільова аудиторія, соціальний аспект тощо).

Варіант 2.

Пройти онлайн курс на платформі ВУМ "Соціальне підприємництво: дизайн-мислення та невизначеність"
<https://www.youtube.com/watch?v=NqkxIJd3UyU>.

Модуль 4

Самостійна робота 4. Стратегія розвитку соціального бізнесу

1. Розробити мапу, яка відображає середовище та враховує тенденції, що формуватимуть майбутнє підприємства.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 1, 2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля дисципліни. Виконання модульної роботи відбувається в тестовому режимі в ЕНК.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 25 балів.

У залежності від спрямованості модуля (теоретичний або практичний) кількість питань за рівнем складності може змінюватися, але загальна кількість балів у сумі повинна складати 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни є залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка змістового модуля «Соціальне підприємництво»

Разом: 120 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 6 год., практичні заняття – 4 год., самостійна робота – 104 год.

Модулі	1	2	3	4
Назва модуля	Історія розвитку соціального підприємництва	Соціальне підприємство – від ідеї до сталого розвитку	Екосистема соціального підприємництва	Стратегія розвитку соціального бізнесу
Кількість балів за модуль	17	27	17	17
Теми лекцій	Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення (1 бал)		Українські інкубатори та акселератори у сфері соціального підприємництва (1 бал)	Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві (1 бал)
Теми семінарських занять	Критерії визначення різниці між соціальним підприємництвом та соціальною відповідальністю (11 балів)	Візія і місія соціального підприємництва (11 балів)	Інкубатори/акселератори (11 балів)	
Теми практичних занять		Визначення ідей для соціального підприємства (11 балів)		Соціальні результати діяльності соціального підприємства (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Розрахунок коефіцієнта: $78:100=0,78$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:0,78 =$ загальна кількість балів.				

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Про соціальне підприємництво - просто! : [посібник підприємця] / Аліна В. Бочарнікова; Кер. проекту Олександра Сметаненко; Іл. Орнелла Остапенко; ред. Марія Семенченко.– Київ : СТ-Друк, 2020. – 67 с. https://www.slideshare.net/IrynaBaran/ss-238403611/1?fbclid=IwAR19oe3czzXeXWrZoYLVVP4qcM3-_jwAzfldI7
2. Соціальне підприємництво: посібник для викладачів курсу / за наук. редакцією к.е.н. А. О. Корнецького - К. : Фамільна друкарня Huss, 2019. - 160 с. <https://drive.google.com/file/d/11YefJuRdRmsjaRnFlvhbbr-DwsxبتzDR/view>
3. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. – К: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІЕНЕЙ», 2017 – 188 с. <https://www.academia.edu/36050656/>

Додаткова

1. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність : підручник / Л. М. Гаєвська, О. І. Марченко ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України – Ірпінь, 2019. –500 с. https://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3485/3/3699_IR.pdf
2. Довідник з питань надання адміністративних послуг (практичний посібник для адміністраторів центрів надання адміністративних послуг): Довідник / Гутенко Д. В., Каменчук О. М., Маценко М. М., Семеніхін В. О., Андрєєв О. В., Остапенко П. О., Шамрай Н. В., - К., 2018, 130 с. <https://drive.google.com/drive/folders/1icVg8X-LA7axpQQuwt5bv2tSRxTRIhrT>
3. Соціальне підприємництво. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування. / Долуда Л., Назарук В., Кірсанова Ю. – Київ, ТОВ «Агентство «Україна», 2017. – 92 с. https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/Social_Entrepreneurship_web.pdf
4. Каталог соціальних підприємств України 2016-2017 / за ред. В. Назарук – К.: Видавничий дім «КиєвоМогилянська академія», 2017 – 79 с. <https://drive.google.com/file/d/1511NaCLownZVph-lAgcZpk3Esp79sicw/view>
5. Лях Т. Соціальне підприємництво. Енциклопедія освіти : енциклопедія / ред. В. Кремень. 2-ге вид. Київ, 2021. С. 946–947.

6. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронний курс на сайті:

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21668>